

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

§. III. An Iudex possit cognoscere de iniuria sibi illata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

§. II.

Qua poena puniantur inferentes
iniuriam.

7 **R**esp. quod secundum ius com-
mune arbitraria poena ple-
suntur *Guid. Pap. decis. 562. Clar.
in Pract. crim. §. Iniuria vers. sed
quero Graff. par. 2. lib. 3. cap. 4. n. 4.*
& ut plurimum in exilium mittun-
tur *Ricc. in Collect. decis. 1783. p. 5.*
vnde delictum occasione iniuria
perpetratum poena etiam extra-
ordinaria esse puniendum dicit
idem *Ricc. in Collect. decis. 1841
par. 5.* potest etiam iniuriam pas-
sas a Iudice petere ut iniuriantem
condemnet, vel ad petendam
sibi veniam, vel ad estimationem
iniurie *Gratian. dec. Rot.
March. 199. quem refert, & se-
quitur Ricc. in d. Collect. decis.
3777. par. 8.* tunc autem non at-
teditur quantitas deducta ab ini-
uriato, sed iudex consideratis om-
nibus circumstantiis, & qualitati-
bus augebit, vel minuet quanti-
tem pro suo arbitrio *§. Poena au-
tem Instit. de Injur. Surd. d. decis.
89. nu. 9.* Vnde si quis calore ira-
cundia, vel prouocatus in alium
verba iniuriosa proferat, mitius
punitur, *Ricc. in Pract. for. eccles.
par. 1. ref. 583. & in d. Collect. decis.
3777. par. 8. Graff. par. 2. lib. 2. ca-
pit. 17. num. 28.* vbi etiam dicit,
8 quod si non apparet, quis coepe-
rit iniurias dicere, neuter de iniu-
9 ria tenetur: quemadmodum si in-
ter plures homicidium commit-
tatur vnico vulnere, & ignoretur,
quis occiderit, omnes sunt absol-

uendi *Peguen. dec. 63. quem refert
Ricc. in Collect. dec. 129. par. 1.*

10 **A**ddit *Magon. dec. Rot. Flor. 25.*
Ricc. in collect. dec. 138. par. 1. quod
veritas comitij excusat ab iniuria,
contrarium tamen videtur veri-
us: quiaque tangunt ignominiam
alicuius detegi prohibentur, *ita
Graff. d. par. 2. lib. 2. cap. 17. nu. 23.
& 24.* & hanc communem dicit
*Clar. ind. §. Iniuria vers. ite qua-
ro in fin.*

11 **O**bserua tamen, quod licet Cle-
rici laicos iniuriantes debeant eis
competenter satisfacere, non ta-
men decet, quod clerici sequant
genua, vel aliud faciant, quod ten-
dat in opprobrium clerici *c. quan-
do 86. dist. Graff. d. par. 2. lib. 2. cap.
17. num. 38.*

§. III.

*An Iudex possit cognoscere de
iniuria sibi illata.*

12 **R**esp. quod Principes, & alij no-
recognoscentes superiorem
possunt de iure, & absoluta pote-
state cognoscere de tali iniuria,
sive fuerit manifesta, sive occulta
*l. 1. C. si quis Imperat. o. Guisfa-
rius & ibi glos. 23. q. 4.* licet de
honestate deberent potius causam
delegare, *ut ex c. 1. de maled. ob-
seruat Graff. decis. cas. conse. par. 2.
lib. 3. cap. 15.* inferiores vero non
possunt de iniuria sibi facta cogno-
scere, nisi sit notoria, & illata ra-
tione officij *cap. Romana de Pen-
in 6.* quia cum in notorijs non requi-
ratur causa cognitio *c. de manife-
sta d. q. 2. cum sit Romana de Ap-
pel. non possunt dici iudices in-*

O o o cau-

causa propria, sed potius iuris
exequentores *Gayl. lib. 1. obser. 39.*
Triulsan. dec. 10. num. 34. quos re-
feret Ricc. in Collect. decis. 138. par. 1
nec possent in tali casu vt suspe-
cti recusari *Graff. loco cit. d. cap. 4.*
num. 4. quod procedit, quando
pœna pro tali delicto esset à iure
expressa, secus si esset arbitraria
Graff. vbi supra, & alij Doctores
relati in Syntag. opin. sommun. tit.
de Injur. cap. 1. vers. iniuria quan-
do est notoria.

Hinc infert *Ferr. qq. mor. par. 1*
q. 87. num. 4. quod potest Iudex
ecclesiasticus punire laicos, qui
eoram ipso aliquam irreuerentiã
committunt: & tunc punire de-
bet in continenti sine alia accu-
satione, & iuris ordine præter-
misso, vt dicit *Ricc. loco cit. quem-*
admodum Iudex sine processu, &
causę cognitione procedere po-
test contra filios obsequia paren-
tibus nõ præstantes l. nequicquã
d. de plano, vbi Bart. ff. de offic. Pro-
conf. ita etiam potest Prælati pun-
ire suum subditum pro propria
iniuria, modo id faciat extra iu-
dicium animo corrigendi iuxta
glos. in cap. 6. qui emendat. dist. 45.
Graff. d. par. 2. lib. 3. cap. 4. nu. 5.

Obserua tamen, quod Iudex
pro iniuria occulta sibi illata po-
test capere delinquentem, & in-
custodiam ponere Principi, seu
Superiori reseruando cognitio-
nem, vt dicit *Graff. loco cit. n. 2.*

Si verò iniuria, quæ infertur in
personam Iudicis redundaret in
Deum, & in ecclesiam, tunc Iudex
potest, & debet iniuriam illam
vindicare siue sit manifesta, siue

sit occulta iuxta glo. in cap. si quis
erga ver. priuatur 2. q. 7. S. T. b. 2. 2.
q. 108. art. 1. ad 4. quemadmodum
Iudex punire potest iniuriam,
quæ temp. respicit l. 1. C. de off.
eius qui vic. &c. quamuis reculari
possit vt suspectus, cum secunda-
riò personam eius respiciat *Graff.*
vbi supra num. 6.

13. Querens, quæ pœna plectendus
sit qui alapa percussit Potestatem?
Resp. quod pœna capitis punitur,
vt de ci. sua refert *Ricc. in Collect.*
decis. 1783. par. 5. vbi tamen sub-
dit, quod alapam Iudici non pro-
tribunali, sed inferiori loco infe-
rens, non est damnandus pœna
mortis: si verò Potestati, seu alijs
officialibus resistentiam faciat, ar-
bitraria pœna punitur, idem *Ric.*
in Collect. dec. 559. par. 3. inferens
verò alapam famulo Curie pœna
exilij multatur *Grammat. dec. 14.*
Ricc. in Collect. dec. 1514. par. 5.

SYM MARI V M.

1. Auctor libelli famosi ab utroque
Iudice ecclesiastico videlicet, &
seculari punitur.
2. Quæ sit pœna huius criminis de iu-
re ciuili, & quæ de iure canonico.
3. Conficiens libellum famosum contra sta-
tutum ordinis Predicatorum, vel Mi-
norum excommunicatione incurrit.
4. Quid si conficiat simile libellum con-
tra alias Religiones, quibus com-
municata sunt priuilegia Pra-
dicatorum, & Minorum.
5. Et quid si conficeret libellum hu-
iusmodi contra particularem
Religiosum.
6. Referuntur casus in quibus su-
pradictæ pœne non habent locum.